

Національний університет
водного господарства та
природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра архітектури та середовищного дизайну

03-08-39

Методичні вказівки
до виконання практичних завдань та самостійної
роботи з навчальної дисципліни «Дизайн житлового
середовища» для здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня за спеціальністю 191
«Архітектура та містобудування»
денної форми навчання

Рекомендовано науково методичною
комісією зі спеціальності 191
«Архітектура та містобудування»
Протокол № 4 від 20.06.2019 р.

Рівне – 2019

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Дизайн житлового середовища» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Байцар Т. В. – Рівне : НУВГП, 2019. – 14 с.

Укладач: Байцар Т. В., ст. викладач кафедри архітектури та середовищного дизайну.

Відповідальний за випуск: Михайлишин О. Л., д.арх., професор, завідувач кафедри архітектури та середовищного дизайну.

ЗМІСТ

Вступ	4.
1. Визначення стилю та основні характерні ознаки стилів.	4.
1.1. Основні архітектурні і інтер'єрні стилі, що формують дизайн різних стилів.	4.
2. Колір і фактура.	8.
3. Основні позиції ескізу дизайну житлового середовища.	9.
4. Теми до ескізних проектів «Дизайн житлового середовища».	10.
5. Рекомендована література.	12.
5.1. Основна.	12.
5.2. Допоміжна.	13.
5.3. Інструктивно-методична.	13.

Вступ

Методичні вказівки складені згідно робочої програми дисципліни «Дизайн житлового середовища» для підготовки студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». За основу взята самостійна творча робота студентів яка полягає у самостійному опрацюванню передбачених робочою програмою тем. Методичні вказівки складаються з нормативно-довідкового матеріалу, художнього, конструктивного і технічного рівня проектування меблів, що допоможе студентові самостійно опрацювати тему і виконати клаузулу за тематикою.

1. Визначення стилю та основні характерні ознаки стилів.

Стиль – це художня або ідейна сукупність, що присутня в тій чи іншій епосі, виражена в мистецтві, використовується до окремо взятої людини чи будинку.

Під стилем в архітектурі розуміємо образне середовище, що твориться засобами художньої виразності за допомогою єдиних творчих прийомів. В ряді загально визнаних стилів існують паралельно індивідуальні стилі, що пересікаючись і взаємодіючи один з одним творять основні моменти у напрямку творчості.

1.1. Основні архітектурні і інтер'єрні стилі, що формують дизайн різних стилів.

№	Назва стилю	Ознаки
1.	Візантійський	Характерні могутні і міцні стіни з маленькими арками. Внутрішній простір вкривається палацовим покриттям. Можна застосувати у будь-яких квартирах.
2.	Готика XII-XV.	Характерні подовжені пропорції витягування до гори приміщення, завдяки конструкціям досягається необхідна висота склепінь, вузькі і високі, стрільчаті вікна, освітленість набуває характеру гри світла і внутрішніх тіней. Будови періоду готики набувають вигляду витинанки з кольоровими вітражами. Завдяки витягнутим пропорціям людина відчуває себе маленькою частинкою у морі.
3.	Відродження	Характерний чіткими функціональними ознаками і лаконічністю форм.
4.	Бароко	Характерна пластика горизонтальних та вертикальних членувань,

		відсутня чітка грань, морська і квіткова тематика характерна в період розквіту бароко.
5.	Рококо сер XIX ст.	Як напрямок використовувався в оздобленні дворянського житла. Притаманна надмірна розкіш та риса колекціонування творів мистецтва. Характерне перевантаження предметами та декором, замкнутість простору.
6.	Класицизм	Досвід попередніх стилів, має ознаки античної архітектури, чітка пропорційність, важкість форм. Застосовується в приміщеннях з високими стелями або в тих, що мають другий рівень.
7.	Романтизм	Наближення до природи. Характерне використання природного каменю і дерева. Має псевдо характер готики, використовуються необхідні атрибути життєвого укладу.
8.	Неомодерн	Використовується стилістична ознака з пластичними формами. Простота рішень і неповторність.
9.	Ар-нуво (модерн) 20-30 XX ст.	Базується на неготичному стилі XIX ст. Європи. Асиметрія та звивисті плавні абриси,

		присутнє орнаментальне оздоблення рослинними мотивами меблів.
10.	Кубізм	Вплив машинобудування і легкого декорування.
11.	Модернізм	Постійний пошук раціональної естетики, що розкриває технологічну і утилітарну сутність речей.
12.	Мінімалізм	Нехтування декором, ідеальні пропорції, пошук кольорової гами основних форм.
13.	Еклектика	Змішування стилів різних епох. В інтер'єрах використовується змішування не більше трьох стилів по типу, текстурі, кольору. Характерні ознаки меблевого дизайну стали декоративні елементи, ламані рядки, трикутники, сонячні сплетіння.
14.	Індустріальний стиль і мінімалізм.	Характерні металеві предмети що нагадують фантастичні обладнання в предмети, виражені будівельні матеріали і конструкції, неприховані комунікації, труби, вентиляція.
15.	Хай-тек 70-ті роки ХХ ст.	Застосування найновіших технологій і винаходів техніки. Присутність інженерного

		обладнання, виступаючі елементи (хромовані труби, перемички, металеві пластини), що нагадує космос. Меблі функціональні.
16.	Пост-модернізм кін. ХХ ст.	Використання стилів минулого.
17.	Традиційний стиль	Респектабельні інтер'єри буржуазного характеру з масивними меблями, що мають історичну цінність, використання стилістичних ознак минулих епох..

В сучасні діяльності архітекторів і дизайнерів існує поняття фен-шуй, що складає магічний вплив на будинок, особливу увагу відведено вибору кольору, відтінків для певних зон перебування людини, від чого формуються енергетичні поля в житті людини.

2. Колір і фактура.

Фактура – це видима структура поверхні.

По фактурі поверхні поділяються на матові, блискучі, глянцеві. Інколи виділяють групу дзеркальних.

Матовими називаються поверхні, які з різних точок здаються однаково яскравими. Прикладом матової поверхні може бути штукатурка, пофарбована клеєвими або вапняними фарбами.

Блискучими називаються поверхні, які мають блики, тобто з однієї точки можуть здаватися дуже яскравими (світлими) а з іншої – темними. В такому середовищі відбувається відбивання предметів.

До блискучих відносяться добре підготовлені поверхні, що пофарбовані олійними або покриті лаковими фарбами.

Глянцеві поверхні є нейтральними між матовим та блискучими поверхнями, вони мають блиски але не відбивають оточуючих предметів.

Закони фізики свідчать, що кут падіння світла на поверхню рівний куту їх відбивання. Кожна поверхня, на яку падає світло, відбиває відповідно фактурі стіни.

Завдяки зернистості матової поверхні падаюче світло розсіюється, приховуючи нерівності поверхні.

3. Основні позиції ескізу дизайну житлового середовища.

Основна задача архітектора – дизайнера, створити максимально комфортне житло можливими і доступними художніми і архітектурними засобами.

Дизайнер (архітектор) збирає вихідні дані, зобов'язаний врахувати всі побажання проживаючих, вивчити вподобання, звички кожного, відповідно до чого провести аналіз що до пропозиції функціональної схеми, вирішити планувальну схему, визначитись що до стилістичного рішення та кольорового оформлення кімнат.

В першу чергу опрацьовується функціональна схема з врахування максимального використання

простору квартири для проживання, відпочинку та дозвілля. Слід врахувати освітлення кімнат та насичення їх предметами і меблями.

Розробити план у відповідному масштабі із зазначеними перегородками, влаштування дверей, розташування меблів та обладнання.

Зносити несучі конструкції категорично забороняється.

Виконати розгортки стін та стель із пропозиціями та колористичним рішенням.

Виконати перспективні вигляди кожного із просторів з різних позицій споглядання.

При використанні меблів та обладнань виробників, що пропонують свою продукцію на ринку, вказати виробника і виріб. В разі пропозиції дизайнерського винаходу, розробити ескізні креслення виробу з описом характеристик.

4. Теми до ескізних проектів «Дизайн житлового середовища».

1). Тема: Дизайн інтер'єру житла у багатоквартирному будинку простими способами декорування.

Завдання: Два варіанти композиції однієї квартири.

Розробити елементи обладнання.

1.1). Тема: Дизайн інтер'єру житла у багатоквартирному будинку повним переплануванням.

Завдання: Розробити два варіанти композиції однієї квартири;

- виконати клаузуру по опрацюванню ідеї організації приміщень. Розробити стилістику меблів.

2). Тема: Дизайн інтер'єру житла у індивідуальному будинку.

Завдання: Розробити клаузуру по опрацюванню внутрішнього простору;

- опрацювати художньо-пластичну композицію приміщень та інтер'єру;
- розробити елементи інтер'єру.

3). Тема: Дизайн стилістичного вирішення елементів екстер'єру індивідуального житлового середовища.

Завдання: виконати клаузуру по опрацюванню ідеї просторово-дієвої організації фрагменту екстер'єрного середовища (тераси);

- опрацювання фрагменту середовища екстер'єру;
- розробка елементу заповнення (екстер'єрні меблі технічне оснащення, пластичні композиції).

4). Тема: Стилiстичне вирiшення вiтальнi з використання лiпнини.

Завдання: розробити клаузуру по опрацюванню внутрішнього простору;

- опрацювати художньо-пластичну композицію приміщення та інтер'єру ;
- розробити елементи інтер'єра.

5). Тема: Стилiстичне вирiшення кухнi з використання природних матерiалiв.

Завдання: клаузура по опрацюванню внутрішнього простору;

- опрацювання художньо-пластичної композиції приміщення та інтер'єру ;
- розробка елементу інтер'єра;

6). **Тема:** Стилiстичне вирiшення спальнi з використання комбiнованого декору (лiпнина, текстиль, розпис, природнi матерiали).

Завдання: клаузура по опрацюванню внутрiшнього простору;

- опрацювання художньо-пластичної композиції приміщення та інтер'єру ;
- розробка елементу інтер'єра.

5. Рекомендована література

5.1. Основна.

1. Даниленко В. Я. Основи дизайну. Київ 1996. 52 с.

2. Шимко В. Т. Архитектурное проектирование городской среды : учебн. пособие для арх. спец. вузов. М. : Висш. шк. 1990-с. Ил.

3. Иконников А., Степанов Г. Основы архитектурной композиции. М., 1971.

4. Ефимов А. В. Колористика города. М.: Строиздат. 1990.

5. Башкевич Р. Н., Звездина Г. И., Мельников В. Е., Бурский В. Б. Интерьер современной квартиры, ЦНТИЭП жилища. М. Строиздат. 1998. 224 с. ил.

6. Иконников А. В., Каган М. С., Пилипенко В.Р. и др. / под общ. ред. Иконникова А. В. ВНИИ техн. эстетика / Эстетические ценности предметно-пространственной среды., М. : Строиздат, 1990. 335 с.

5.2. Допоміжна.

1. Степанов А. В. и др. Объемно-пространственная композиция : уч. для вузов. Москва : Архитектура-С, 2007. 256 с.

2. А. В. Степанов, В. И. Мамчин, Г. И. Иванов и др. Стройиздат, 1993. 256 с. ил.

3. Дизайн архитектурной среды : краткий терминологический словарь-справочник / под ред. С. М. Михайлова. Казань : ДАС, 1994. 120 с. ил.

4. Мигаль С. П. Проектування меблів : навч. посібник. Львів : Світ 1999. 216 с. ил.

5. Техническая эстетика и основы художественного конструирования / Шпара П. Е. К. : Вища школа.

6. Комплексное формирование архитектурной среды. Книга 1. «Основы теории». МАРХИ. Издательство СПЦ-принт, 2000. 188 с.

7. Дизайн архітектурного середовища. Методичні вказівки до практичних занять із курсу «Дизайн архітектурного середовища» / Укл. І. П. Гнесь, Ю. А. Рочняк, Л. И. Лучко, І. М. Пестій, Л. С. Гриюк. Львів НУ «Львівська політехніка». 2001. 33 с.

5.3. Інструктивно-методична.

1. Даниленко В. Я. Основы дизайна. Київ, 1996. 52 с.

2. Шимко В. Т. Архитектурное проектирование городской среды : учебн. пособие для арх. спец. вузов. М. : Высш. шк. 1990.

3. Иконников А., Степанов Г. Основы архитектурной композиции. М., 1971.

4. Ефимов А. В. Колористика города. М.: Строиздат. 1990.
5. Башкевич Р. Н., Звездина Г. И., Мельников В. Е., Бурский В. Б. Интерьер современной квартиры. ЦНТИЭП жилища, М. : Строиздат. 1998. 224 с. ил.
6. Иконников А. В., Каган М. С., Пилипенко В.Р. и др. / под общ. ред. Иконникова А. В. ВНИИ техн. эстетика / Эстетические ценности предметно-пространственной среды, М. : Строиздат, 1990. 335 с.

